

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 03.12.1985 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1989 do: 31.12.1989

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí

z 25. októbra 1985

o usmerňovaní mzdových prostriedkov

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí ustanovuje podľa § 43 ods. 1 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev po dohode so Štátnou plánovacou komisiou, Federálnym ministerstvom financií, Ministerstvom práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky, Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky, Štátnou bankou československou a Ústrednou radou odborov:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje

- a) na výrobné hospodárske jednotky alebo iné obdobne usporiadané hospodárske jednotky (ďalej len „výrobné hospodárske jednotky“),¹⁾
- b) na socialistické organizácie, ktoré nie sú zoskupené do výrobnjej hospodárskej jednotky,
- c) na socialistické organizácie, ktoré sú zoskupené do výrobnjej hospodárskej jednotky v pôsobnosti ústredného orgánu Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky, ak je táto jednotka rozmiestnená na území oboch republík,
- d) na socialistické organizácie, ktoré sú zoskupené do výrobnjej hospodárskej jednotky, ak tak rozhodne príslušný ústredný orgán v závislosti od stupňa integrácie riadiacich funkcií vo výrobnjej hospodárskej jednotke,
- e) na orgány štátnej správy a iné orgány riadenia.

(2) Táto vyhláška sa nevzťahuje na družstevné organizácie výrobného družstevníctva, družstevné poľnohospodárske organizácie, podniky zriadené spoločne socialistickými organizáciami a zahraničnými subjektami a na Revolučné odborové hnutie.

(3) Na spoločenské organizácie s výnimkou ich podnikov a hospodárskych zariadení sa nevzťahujú ustanovenia druhej až štvrtej časti vyhlášky, vzťahujú sa však na ne ustanovenia týchto častí týkajúce sa úloh orgánov nadriadených podnikom a hospodárskym zariadeniam spoločenských organizácií a ustanovenia § 22 a 23.

(4) Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) hospodárskou organizáciou štátny podnik, výrobná hospodárska jednotka, štátna hospodárska organizácia, ktorá nie je zoskupená do výrobnjej hospodárskej jednotky, podnik zahraničného obchodu, družstvo s výnimkou bytového družstva, družstevný podnik, podnik a hospodárske

zariadenie spoločenskej organizácie a iná organizácia, pokiaľ hospodári podľa obdobných zásad ako štátne hospodárske organizácie;

- b) rozpočtovou organizáciou popri štátnej organizácii aj iná organizácia, pokiaľ hospodári podľa obdobných zásad ako rozpočtové organizácie;
- c) príspevkovou organizáciou organizácia, ktorá hospodári podľa rozpočtu zapojeného finančným vzťahom (príspevkom alebo odvodom) na štátny rozpočet, na rozpočet národného výboru alebo iný rozpočet;
- d) organizáciou hospodárska, rozpočtová a príspevková organizácia podľa písmen a) až c);
- e) nadriadeným orgánom orgán, ktorý riadi priamo alebo prostredníctvom ďalšieho orgánu organizácie vo svojej pôsobnosti, a pri organizáciách v pôsobnosti národných výborov národný výbor, ktorý organizácie riadi, a národný výbor vyššieho stupňa;
- f) ústredným orgánom ústredný orgán štátnej správy, krajský národný výbor, Národný výbor hlavného mesta Prahy, Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy, Ústredná rada družstiev, zväz družstiev, ústredný orgán spoločenskej organizácie, Ústredný výbor Národného frontu a iný orgán (organizácia), ktorý plní úlohy ústredného orgánu.

(5) Hospodárskou organizáciou sa rozumie na účely tejto vyhlášky aj štátna hospodárska organizácia, ktorá je zoskupená do výrobnjej hospodárskej jednotky, ak sa na ňu vzťahuje táto vyhláška [odsek 1 písm. c) a d)]. Nadriadeným orgánom sa v tomto prípade rozumie príslušná výrobná hospodárska jednotka.

(6) Ustanovenia tejto vyhlášky, ktoré sa vzťahujú na príspevkové organizácie, platia aj pre bytové družstvá. Český zväz bytových družstiev po dohode s Ministerstvom financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky alebo Slovenský zväz bytových družstiev po dohode s Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky môže ustanoviť, pre ktoré bytové družstvá platia ustanovenia tejto vyhlášky, ktoré sa vzťahujú na hospodárske organizácie.

PRVÁ ČASŤ **MZDOVÉ PROSTRIEDKY**

§ 2

(1) Mzdovými prostriedkami sú prostriedky, ktoré organizácie používajú na odmieňanie práce a na poskytovanie niektorých ďalších plnení v priamej súvislosti s pracovnou a obdobnou činnosťou fyzických osôb. Zahŕňajú

- a) prostriedky na mzdy a náhrady mzdy poskytované na základe pracovného pomeru a obdobné plnenia poskytované na základe služobného a členského pomeru;
- b) prostriedky na odmeny za prácu, prípadne obdobné plnenia poskytované na základe iného vzťahu než pracovného, učebného, služobného a členského pomeru;
- c) sumy, ktoré organizácie refundujú iným organizáciám na úhradu plnení uvedených v písmenách a) a b);
- d) sumy zodpovedajúce základným mzdám v prípadoch, keď mladiství v období prípravy na prácu, žiaci stredných odborných učilíšť a osobitných odborných učilíšť (ďalej len „odborné učilíšia“) a iné osoby, ktoré nie sú v právnom vzťahu k organizácii (napríklad príslušníci vojenských útvarov, osoby z nápravno-výchovných zariadení, pracovníci zahraničných organizácií a pod.), vykonávajú pre organizáciu práce, ktoré organizácia riadi alebo zabezpečuje pracovnými prostriedkami (mzdová hodnota práce); pri práci vykonávanej žiakmi odborných učilíšť v období odborného rozvoja, príslušníkmi vojenských útvarov a osobami z nápravno-výchovných

zariadení zahŕňa mzdová hodnota práce aj sumy zodpovedajúce ostatným zložkám mzdy a náhradám mzdy.

(2) Organizácie nemajú povinnosť zahrnúť do mzdových prostriedkov plnenia uvedené v odseku 1 písm. a) a b), ak sa im refundujú zo mzdových prostriedkov iných organizácií; ak tieto plnenia zahrnú do mzdových prostriedkov, vylúčia ich z nich pri prijatí refundovanej sumy.

(3) Pokiaľ organizácie poskytujú plnenia uvedené v odseku 1 písm. a) a b) a vyplácajú ich čiastočne alebo úplne v inej než československej mene, zahŕňajú do mzdových prostriedkov len sumy vyplatené v československej mene.

§ 3

(1) Mzdové prostriedky sú súčasťou nákladov organizácií s výnimkou prostriedkov fondu odmien (§ 11).

(2) Do ostatných osobných nákladov organizácií sa zahŕňajú mzdové prostriedky, ktoré zodpovedajú

- a) odmenám a plneniam uvedeným v § 2 ods. 1 písm. b) a sumám refundovaným iným organizáciám na úhradu týchto odmien a plnení,
- b) sumám refundovaným iným organizáciám na úhradu náhrad mzdy, ak sa okrem týchto náhrad nerefundujú mzdy príslušných pracovníkov,
- c) mzdovému vyrovnaniu poskytnutému pracovníkovi organizácie a sumám refundovaným iným organizáciám na úhradu tohto vyrovnania.

DRUHÁ ČASŤ

USMERŇOVANIE MZDOVÝCH PROSTRIEDKOV

Normatívy a limity mzdových prostriedkov

§ 4

(1) Výška mzdových prostriedkov, prípadne výška jednotlivých častí mzdových prostriedkov organizácií sa vymedzuje na jednotlivé roky záväzne normatívmi alebo limitmi týchto prostriedkov v päťročných štátnych plánoch rozvoja národného hospodárstva a päťročných hospodárskych plánoch, pokiaľ sa v úlohách na rozpracovanie štátnych plánov rozvoja národného hospodárstva (ďalej len „štátny plán“) neustanovuje inak.

(2) Normatívmi sa vymedzuje závislosť výšky mzdových prostriedkov, prípadne výška jednotlivých častí mzdových prostriedkov organizácií od výsledkov ich činnosti vyjadrených upravenými vlastnými výkonmi²⁾ alebo iným ukazovateľom (rozhodujúci ukazovateľ), a to formou

- a) podielu týchto prostriedkov na rozhodujúcom ukazovateľovi (úrovňový normatív) alebo
- b) prírastku týchto prostriedkov v zlomkoch percenta oproti ich východiskovému stavu za jedno percento prírastku rozhodujúceho ukazovateľa oproti jeho východiskovému stavu (prírastkový normatív). Východiskovým stavom rozhodujúceho ukazovateľa je pri vypracovaní štátneho a hospodárskeho plánu očakávaná výška (očakávaná skutočnosť) tohto ukazovateľa za predchádzajúci rok; ak skutočná výška rozhodujúceho ukazovateľa za predchádzajúci rok sa odchýli od očakávanej, upraví organizácia najneskôr do konca prvého štvrťroka hospodársky plán, pričom východiskovým stavom je skutočná výška rozhodujúceho ukazovateľa za predchádzajúci rok. Očakávaná aj skutočná výška rozhodujúceho ukazovateľa sa upravuje o organizačné a metodické vplyvy a skutočná výška aj o vplyv zmeny cien bilancovaný v pláne. Východiskovým stavom mzdových prostriedkov je ich použiteľný objem (§ 10), ktorý zodpovedá

východiskovému stavu rozhodujúceho ukazovateľa neupravenému o uvedené vplyvy, bez pripočítateľných a odpočítateľných súm. Použitelný objem mzdových prostriedkov sa upravuje o organizačné a metodické vplyvy.

(3) Limitmi sa vymedzuje priamo výška mzdových prostriedkov, prípadne výška jednotlivých častí mzdových prostriedkov.

(4) Ak normatívy alebo limity nie sú určené v štátnom pláne, určí ich ústredný orgán v hospodárskom pláne po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí a Štátnou plánovacou komisiou, a pokiaľ ide o projektové a inžinierske organizácie a hospodárske organizácie výskumnej a vývojovej základne aj po dohode so Štátnou komisiou pre vedeckotechnický a investičný rozvoj; ak ide o ústredný orgán v pôsobnosti Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky po dohode s Ministerstvom financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Českou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj alebo Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky a Slovenskou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj (ďalej len „príslušné ministerstvo financií, cien a miezd" a „príslušná plánovacia komisia").

§ 5

(1) V štátnych plánoch sa určí pre hospodárske organizácie normatív alebo limit mzdových prostriedkov a minimálny podiel fondu odmien z plánovaného objemu mzdových prostriedkov a pre rozpočtové a príspevkové organizácie limit mzdových prostriedkov. Prírastkový normatív sa určí jednou alebo dvoma sadzbami (základnou a zvýhodnenou). Zvýhodnená sadzba platí pre prírastok rozhodujúceho ukazovateľa prijatý do ročného hospodárskeho plánu (ústretový plán) nad prírastok, ktorý vyplýva z päťročného hospodárskeho plánu, prípadne z úloh pre rozpracovanie ročného hospodárskeho plánu.

(2) V súlade s výškou mzdových prostriedkov vymedzenou pre príslušné organizácie v štátnom pláne a so spôsobom jej vymedzenia určia nadriadené orgány v hospodárskom pláne normatív alebo limit mzdových prostriedkov a minimálny podiel fondu odmien z plánovaného objemu mzdových prostriedkov pre hospodárske organizácie a limit mzdových prostriedkov pre rozpočtové a príspevkové organizácie. Pri určení normatívu mzdových prostriedkov použijú nadriadené orgány rozhodujúci ukazovateľ, ktorý sa uplatňuje na tento účel v štátnom pláne. K prírastkovému normatívu určia aj povinnosť znížiť pri poklese rozhodujúceho ukazovateľa pod jeho východiskový stav v rovnakom pomere (za jedno percento tiež o jedno percento) mzdové prostriedky pod ich východiskový stav.

(3) K normatívu mzdových prostriedkov určia nadriadené orgány podmieňujúci ukazovateľ; pri jeho neplnení sa plánovaný objem mzdových prostriedkov zníži (§ 10 ods. 2). Podmieňujúci ukazovateľ vyberú z ukazovateľov, ktoré sa uplatňujú podľa opatrení na rozpracovanie štátneho plánu pri kontrole a hodnotení plnenia hospodárskeho plánu príslušných organizácií.

(4) Nadriadené orgány nie sú povinné určiť podmieňujúci ukazovateľ, ak s tým vysloví súhlas Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí a Štátna plánovacia komisia alebo príslušné ministerstvo financií, cien a miezd a príslušná plánovacia komisia, a ak ide o projektové a inžinierske organizácie a hospodárske organizácie výskumnej a vývojovej základne, ktoré sú v pôsobnosti federálnych ústredných orgánov, aj Štátna komisia pre vedeckotechnický a investičný rozvoj.

(5) K úrovňovému normatívu mzdových prostriedkov určia nadriadené orgány prepočítacie koeficienty vyjadrujúce pomer, v ktorom sa prepočítava plánovaný objem mzdových prostriedkov pri prekročení a neplnení plánu príslušného ukazovateľa. Prepočítacie koeficienty určia pre prekročenie plánu rozhodujúceho ukazovateľa a pre neplnenie plánu podmieňujúceho ukazovateľa

nižšou číselnou hodnotou ako je jedna a pre neplnenie plánu rozhodujúceho ukazovateľa číselnou hodnotou jedna.

(6) Podľa opatrení pre rozpracovanie štátneho plánu určia nadriadené orgány k normatívom a limitom mzdových prostriedkov tolerancie.

(7) Na základe určeného normatívu alebo limitu mzdových prostriedkov, rozhodujúceho ukazovateľa a minimálneho podielu fondu odmien z plánovaného objemu mzdových prostriedkov vypracujú nadriadené orgány a organizácie plány miezd (§ 7), ktoré sú súčasťou ich hospodárskeho plánu.

§ 6

Rozpisové rezervy mzdových prostriedkov

(1) Nadriadené orgány utvárajú pri určení normatívom a limitom mzdových prostriedkov rozpisovú rezervu v pláne miezd na krytie potreby mzdových prostriedkov, ktorú nemožno zahrnúť do príslušných normatívom a limitom. Rozpisovú rezervu utvárajú tak, aby sa neoslabovala hmotná zainteresovanosť pracovníkov organizácií.

(2) Výška rozpisovej rezervy je určená rozdielom medzi objemom mzdových prostriedkov, ktorý vyplýva z normatívu alebo limitu týchto prostriedkov určeného nadriadenému orgánu pre organizácie v jeho pôsobnosti, a objemom mzdových prostriedkov, ktorý vyplýva z normatívom a limitom týchto prostriedkov určených nadriadeným orgánom pre tieto organizácie.

(3) Rozpisovú rezervu používajú nadriadené orgány do času určeného pre zmeny plánu miezd (§ 8 ods. 4) na dodatočný rozpis alebo ju môžu do konca roka viazať v prospech organizácií. Nadriadené orgány však nesmú použiť rozpisovú rezervu na dodatočný rozpis alebo ju viazať, ak by tým zakrývali nedostatky v činnosti organizácií, najmä vplyv zavineného neplnenia plánu rozhodujúceho a podmieňujúceho ukazovateľa.

(4) Nadriadené orgány, ktoré si utvorili pri určení normatívom mzdových prostriedkov rozpisovú rezervu v rozhodujúcom ukazovateli (počítali s vyšším plánom rozhodujúceho ukazovateľa), môžu túto rezervu použiť bezo zmeny plánovaného objemu mzdových prostriedkov organizácií, ak

- a) súčet plánovaných objemov mzdových prostriedkov, ktorý vyplýva z normatívom a limitom určených nadriadeným orgánom pre všetky organizácie v jeho pôsobnosti, neprekročí plánovaný objem mzdových prostriedkov, ktorý vyplýva z normatívu určeného nadriadenému orgánu pre tieto organizácie,
- b) dôvodom pre taký postup nie sú nedostatky v činnosti organizácií, najmä zavinené neplnenie plánu rozhodujúceho ukazovateľa.

(5) Viazaná rozpisová rezerva sa nesmie použiť, kým nepominú dôvody, pre ktoré sa viazala. Nadriadené orgány však môžu túto rezervu použiť na dodatočný rozpis na organizácie, pre ktoré rozpisovú rezervu viazali.

(6) Organizácie môžu pri vymedzení výšky mzdových prostriedkov pre nižšie stupne riadenia (ďalej len „organizačná jednotka“) utvárať a používať rozpisovú rezervu obdobne podľa ustanovení odsekov 1 až 5.

(7) Nadriadené orgány a organizácie vedú evidenciu o tvorbe a použití svojich rozpisových rezerv.

§ 7**Plán miezd organizácií**

(1) Ročný objem mzdových prostriedkov zodpovedajúci normatívu alebo limitu týchto prostriedkov rozdelí hospodárska organizácia v ročnom pláne miezd na mzdové prostriedky bez fondu odmien a na fond odmien tak, aby dodržala minimálny podiel fondu odmien z plánovaného objemu mzdových prostriedkov určený nadriadeným orgánom. Obe časti mzdových prostriedkov rozdelí ďalej na jednotlivé štvrťroky. Na rovnaké časové obdobia rozdelí organizácia plánovanú ročnú výšku rozhodujúceho a podmieňujúceho ukazovateľa, pokiaľ jej tento ukazovateľ určí nadriadený orgán. V rámci plánovaného objemu mzdových prostriedkov bez fondu odmien osobitne vymedzí plánovaný objem ostatných osobných nákladov.

(2) Ročný objem mzdových prostriedkov zodpovedajúci limitu týchto prostriedkov rozdelí rozpočtová a príspevková organizácia v ročnom pláne miezd na jednotlivé štvrťroky. V rámci plánovaného objemu mzdových prostriedkov osobitne vymedzí plánovaný objem ostatných osobných nákladov.

(3) Pri rozdelení mzdových prostriedkov na jednotlivé štvrťroky (odseky 1 a 2) prihliada organizácia na činitele, ktoré ovplyvňujú potrebu mzdových prostriedkov v príslušnom štvrťroku. Fond odmien môže hospodárska organizácia rozdeliť na jednotlivé štvrťroky rovnomerne.

(4) Plán miezd, ktorý obsahuje ukazovatele pre kontrolu dodržania normatívov a limitov mzdových prostriedkov rozdelené na jednotlivé obdobia roka narastajúcim spôsobom, oznamujú hospodárske a príspevkové organizácie nadriadenému orgánu a príslušnému orgánu Štátnej banky československej alebo iného peňažného ústavu, s ktorým sú v spojení (ďalej len „banka“), najneskôr do desiatich kalendárnych dní po skončení obdobia, za ktoré sa vykonáva kontrola; rovnako oznamujú plán miezd vyplývajúci zo zmeny (§ 8).

§ 8**Zmeny plánu miezd**

(1) Nadriadené orgány znížia normatívy mzdových prostriedkov, ktoré určili pre organizácie, ak sa skutočný vývoj cien výrobkov, služieb a prác týchto organizácií odchýli od vývoja predpokladaného v hospodárskom pláne a odchýlka vo vývoji cien umožňuje organizáciám získať bez zásluhy väčšie mzdové prostriedky. Výšku normatívov alebo limitov mzdových prostriedkov môžu tiež zmeniť

- a) pri zmene výšky normatívu alebo limitu mzdových prostriedkov určeného pre príslušný okruh organizácií v štátnom pláne; túto zmenu môžu vykonať len z dôvodu, pre ktorý sa zmenila výška normatívu alebo limitu mzdových prostriedkov v štátnom pláne, a v rozsahu tejto zmeny,
- b) pri použití rozpisovej rezervy (§ 6 ods. 3) na krytie potreby mzdových prostriedkov, ktoré nezahrnuli do normatívu alebo limitu týchto prostriedkov.

(2) Plánovanú výšku rozhodujúceho ukazovateľa na príslušný rok a úrovňový normatív na príslušný rok aj na ďalšie roky päťročného obdobia upravujú nadriadené orgány o vplyv zmeny cien bilancovaný v pláne. Z dôvodu zmeny cien však neupravujú plánovaný objem mzdových prostriedkov na príslušný rok.

(3) Ak po lehote určenej na prijatie ústretového plánu na príslušný rok dôjde k zmene plánovanej výšky rozhodujúceho ukazovateľa v hospodárskych organizáciách, ktorým sa určí úrovňový normatív, zmenia nadriadené orgány týmto organizáciám plánovaný objem mzdových prostriedkov v pomere vyplývajúcom z prepočítacích koeficientov platných pre prekročenie alebo

neplnenie plánu rozhodujúceho ukazovateľa. V rovnakom pomere zmenia plánovaný objem mzdových prostriedkov, ktorý im je určený pre tieto organizácie.

(4) Sadzby normatívo a limitov mzdových prostriedkov včítane výšky príslušných ukazovateľov a prípadne ďalšie kvantitatívne závislosti a z nich vyplývajúci objem mzdových prostriedkov aj jeho rozdelenie na jednotlivé časti a na jednotlivé obdobia roka možno v hospodárskych plánoch meniť len do posledného dňa obdobia, ktorého sa zmena týka, ak sa v opatreniach na rozpracovanie štátnych plánov neustanovuje inak.

(5) Nadriadené orgány a organizácie vedú evidenciu o zmenách plánu miezd.

Hodnotenie vývoja mzdových prostriedkov

§ 9

(1) Organizácia hodnotí v priebehu plnenia plánu štvrťročne na základe použiteľného objemu mzdových prostriedkov (§ 10), či za obdobie od začiatku roka neprekročila normatív alebo limit mzdových prostriedkov.

(2) Normatív alebo limit mzdových prostriedkov organizácia prekračuje, ak je objem mzdových prostriedkov zúčtovaný za príslušné obdobie na výplatu do nákladov vyšší než použiteľný objem mzdových prostriedkov (ďalej len „prekročenie mzdových prostriedkov“).

(3) Organizácia šetrí mzdové prostriedky oproti ich normatívu alebo limitu, pokiaľ si neprideli do fondu odmien celú sumu, o ktorú použiteľný objem mzdových prostriedkov prevyšuje objem mzdových prostriedkov zúčtovaný za príslušné obdobie na výplatu do nákladov (ďalej len „úspora mzdových prostriedkov“).

(4) Nadriadený orgán hodnotí, či sa neprekračujú v jeho pôsobnosti normatívy a limity mzdových prostriedkov v úhrne za všetky organizácie, prípadne ich skupiny, na základe porovnania súčtu úspor a súčtu prekročení mzdových prostriedkov jednotlivých organizácií. Normatívy a limity mzdových prostriedkov sa neprekračujú, ak súčet prekročení nie je vyšší než súčet úspor organizácií a všetkých rozpisových rezerv mzdových prostriedkov, ktoré nie sú viazané, s výnimkou rozpisových rezerv mzdových prostriedkov organizácií.

§ 10

(1) Použiteľným objemom mzdových prostriedkov organizácie je súhrn

- a) prepočítaného objemu mzdových prostriedkov alebo plánovaného (neprepočítaného) objemu mzdových prostriedkov, ak nadriadený orgán určí organizácii limit týchto prostriedkov,
- b) pripočítateľných súm,
- c) odpočítateľných súm.

(2) Plánovaný objem mzdových prostriedkov prepočítava hospodárska organizácia v závislosti od prekročenia alebo neplnenia plánu rozhodujúceho ukazovateľa, neplnenia plánu podmieňujúceho ukazovateľa a od prepočítacích koeficientov. Pri neplnení plánu rozhodujúceho alebo podmieňujúceho ukazovateľa kráti hospodárska organizácia plánovaný objem mzdových prostriedkov najviac o osem percent.

(3) Hospodárska organizácia, ktorej sa určí prírastkový normatív, použije namiesto prepočítacích koeficientov tento normatív. Pri neplnení plánu rozhodujúceho ukazovateľa však použije normatív len do takého percenta neplnenia, ktoré zodpovedá plánovanému zvýšeniu rozhodujúceho ukazovateľa oproti jeho východiskovému stavu v percentách. Za ďalšie neplnenie plánu

rozhodujúceho ukazovateľa kráti plánovaný objem mzdových prostriedkov v rovnakom pomere (za jedno percento tiež o jedno percento).

(4) Hospodárska organizácia vylúči pri prepočte (odsek 2) z plnenia plánu rozhodujúceho ukazovateľa sumy, ktoré vyjadrujú podľa osobitných predpisov straty z neakostnej práce³⁾ a dodatkové odvody uložené pre porušenie cenových predpisov alebo na uplatnenie cenového znevýhodnenia alebo v dôsledku cenových opatrení, pokiaľ tieto odvody neovplyvňujú výšku rozhodujúceho ukazovateľa.⁴⁾ Sumy vyjadrujúce straty z neakostnej práce vylúči hospodárska organizácia najviac do sumy nepresahujúcej dve percentá výkonov.

(5) Nadriadený orgán môže rozhodnúť, že organizácia plánovaný objem ostatných osobných nákladov neprepočítava a do použiteľného objemu mzdových prostriedkov zahŕňa prepočítaný objem mzdových prostriedkov bez ostatných osobných nákladov a plánovaný objem týchto nákladov.

(6) Pripočítateľnými sumami podľa odseku 1 sú sumy

- a) uvoľnené z rezervy mzdových prostriedkov štátneho plánu,
- b) viazané v rozpisovej rezerve mzdových prostriedkov nadriadeného orgánu,
- c) viazané vo fonde odmien alebo použité z tohto fondu na doplnenie finančných zdrojov organizácie,
- d) odmien za objavy, vynálezy, zlepšovacie návrhy, priemyselné vzory, riešenia tematických úloh a pod. poskytnutých v uplynulých obdobiach roka, ktoré prevyšujú za celý rok jednu pätinu a v priebehu roka pomernú časť jednej pätiny celkového objemu týchto odmien poskytnutých v období predchádzajúceho päťročného plánu,
- e) zodpovedajúce rezerve rozpustenej v hodnotenom období, ktorú si organizácia utvorila v minulých rokoch v nákladoch na výplatu prémie a odmien za úlohy plánu rozvoja vedy a techniky a iné dlhodobé úlohy, pokiaľ utvorenú rezervu eviduje podľa jednotlivých úloh,
- f) zodpovedajúce v rozpočtových a príspevkových organizáciách prostriedkom, ktoré týmto organizáciám previedli hospodárske organizácie z fondu odmien [§ 11 ods. 3 písm. c)],
- g) určené Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí alebo príslušným ministerstvom financií, cien a miezd republiky po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí za zamestnávanie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím, za nižší než určený odber ušľachtilých palív a elektriny, za výrobky vysokej technickej úrovne a akosti, ktoré sa cenovo nezvýhodňujú, za úrokové bonifikácie, prípadne za ďalšie spoločensky žiadúce výsledky.

(7) Pripočítateľné sumy podľa odseku 6 písm. d), e) a g) nemusí organizácia zisťovať a zahŕňať do použiteľného objemu mzdových prostriedkov, ak to nepovažuje za účelné.

(8) Odpočítateľnými sumami podľa odseku 1 sú sumy

- a) prekročenia mzdových prostriedkov za minulý rok,
- b) zodpovedajúce rezerve, ktorú si organizácia utvorí v hodnotenom období v nákladoch na výplatu prémie a odmien za úlohy plánu rozvoja vedy a techniky a iné dlhodobé úlohy v nasledujúcich rokoch,
- c) uplatnené nadriadeným orgánom voči rozpočtovým a príspevkovým organizáciám za nesplnenie ním určených úloh,
- d) určené Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí alebo príslušným ministerstvom financií, cien a miezd republiky po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí za vyšší než určený odber ušľachtilých palív, za výrobky nízkej technickej úrovne a akosti, ktoré

nie sú cenovo znevýhodnené, za úrokové sankcie, prípadne za ďalšie spoločensky nežiadúce výsledky.

§ 11 **Fond odmien**

(1) Hospodárske organizácie môžu do výšky sumy, o ktorú použiteľný objem mzdových prostriedkov prevyšuje objem mzdových prostriedkov zúčtovaný za príslušné obdobie na výplatu do nákladov, utvárať fond odmien prídedom z finančných zdrojov.

(2) Fond odmien si hospodárske organizácie dopĺňajú dotáciami poskytovanými v rámci rezervy mzdových prostriedkov štátneho plánu alebo rezervy mzdových prostriedkov Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj a príslušnej plánovacej komisie, ktorá slúži k stimulácii úspešného riešenia a realizácie úloh štátneho plánu rozvoja vedy a techniky, alebo rozpisových rezerv nadriadených orgánov, ďalej prevodom z fondu odmien iných organizácií a z fondu hmotnej stimulácie vývozu, prípadne podľa rozhodnutia Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z iných fondov.

(3) Hospodárske organizácie z fondu odmien

- a) uhrádzajú pracovníkom podiely na hospodárskych výsledkoch, odmeny podľa mzdových predpisov pre uplatňovanie mzdových foriem,⁵⁾ s výnimkou osobitných ročných odmien poskytovaných pri práci s chemickými karcinogénmi, stabilizačných odmien pri práci s výbušnami a odmien za vedenie služobných vozidiel⁶⁾ a obdobné plnenia žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja,
- b) uhrádzajú vedúcim pracovníkom prémie (odmeny) za ročné výsledky práce a cieľové odmeny,
- c) uhrádzajú pracovníkom podľa vlastného rozhodnutia prémie alebo ich časti a žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja obdobné plnenia,
- d) prevádzajú sumy do fondov odmien svojich organizačných jednotiek a do ostatných svojich fondov,
- e) prevádzajú sumy iným organizáciám, pokiaľ sa tieto organizácie zaslúžili o výsledky ich činnosti.

(4) Hospodárske organizácie zúčastnené na dôležitých stavbách môžu z fondu odmien previesť do fondu odmien investora sumu na úhradu peňažných odmien pri rozvoji iniciatívy pracujúcich, ktoré poskytuje investor podľa podmienok určených staveniskovou odborovou radou po dohode s týmito organizáciami.

(5) Vo fonde odmien viažu hospodárske organizácie, pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak, sumu potrebnú na zvýšenie použiteľného objemu mzdových prostriedkov [§ 10 ods. 6 písm. c)] tak, aby vykázali čo najnižšie prekročenie tohto objemu alebo ho vôbec neprekročili.

(6) Vo fonde odmien nemusia hospodárske organizácie viazať sumy, ktoré si do tohto fondu doplnili podľa odseku 2 a ktoré dosiaľ nepoužili. Sumy viazané vo fonde odmien podľa odseku 5 použijú hospodárske organizácie na konci roka na doplnenie finančných zdrojov.

(7) Hospodárske organizácie môžu použiť z fondu odmien podľa odsekov 3 a 4 len sumu, ktorá nie je viazaná, ak sa ďalej neustanovuje inak (§ 19a ods. 3). Na výplatu podielov na hospodárskych výsledkoch a ročných prémii (odmien) vedúcich pracovníkov za predchádzajúci rok môžu použiť len sumu, ktorá im zostala vo fonde odmien k 31. decembru predchádzajúceho roka a ktorú nemuseli použiť na doplnenie finančných zdrojov.

(8) Zostatok fondu odmien prevádzajú hospodárske organizácie do nasledujúceho roka.

(9) Rozpočtové a príspevkové organizácie môžu utvárať a používať fond odmien podľa rozhodnutia Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí urobeného po dohode s Federálnym ministerstvom financií, a ak ide o organizácie, ktoré sú v pôsobnosti ústredných orgánov Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky, tiež po dohode s príslušným ministerstvom financií, cien a miezd a pri organizáciách v pôsobnosti národných výborov tiež so súhlasom príslušného národného výboru.

Opatrenia pri prekročení mzdových prostriedkov

§ 12

(1) Organizácia, ktorá podľa § 9 ods. 2 prekročí mzdové prostriedky

- a) vykoná rozbor príčin prekročenia a na jeho základe prijme opatrenia na odstránenie týchto príčin a na vyrovnanie prekročenia,
- b) obmedzí, dokiaľ nevyrovná prekročenie mzdových prostriedkov, ich spotrebu najmä tým, že nesmie preraďovať pracovníkov do vyššej tarifnej triedy v rámci tej istej funkcie, zvyšovať pracovníkom základné mzdy, pokiaľ zo mzdových predpisov nevyplýva nárok na zvýšenie, a zvyšovať objem prostriedkov na osobné ohodnotenie,
- c) kráti ročné odmeny vedúcim pracovníkom v súlade s predpisom pre ich poskytovanie,
- d) informuje v súčinnosti s odborovými orgánmi kolektív pracovníkov o zistených nedostatkoch, ich príčinách a prijatých opatreniach,
- e) oznámi prijaté opatrenia nadriadenému orgánu a banke najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, keď zistí prekročenie mzdových prostriedkov.

(2) Opatrenia podľa odseku 1 písm. a) až d) sa uplatňujú v rámci výrobnjej hospodárskej jednotky v jej organizačných jednotkách, ktoré podľa pravidiel ustanovených výrobnou hospodárskou jednotkou (§ 13) prekročili mzdové prostriedky, a na generálnom riaditeľstve.

(3) Ak organizácia podľa § 9 ods. 2 prekročí mzdové prostriedky, nadriadený orgán

- a) prerokuje s ňou príčiny prekročenia a prijaté opatrenia, posúdi účinnosť prijatých opatrení, a prípadne uloží organizácii urobiť ďalšie opatrenia včítane opatrení na preskúmanie a úpravu noriem spotreby práce⁷⁾ a oznámiť ich banke; v prípade opakujúceho sa prekročenia mzdových prostriedkov požiada banku o súčinnosť pri prerokúvaní jeho príčin,
- b) kráti ročnú odmenu vedúcemu organizácie v súlade s predpisom pre jej poskytovanie a nepovolí výplatu preddavku na túto odmenu.

§ 13

Usmerňovanie mzdových prostriedkov vo výrobných hospodárskych jednotkách

(1) Výrobné hospodárske jednotky, pokiaľ sa táto vyhláška vzťahuje len na ne, ustanovujú na obdobie päťročného plánu pravidlá usmerňovania mzdových prostriedkov a kontroly ich dodržiavania vo vnútri výrobných hospodárskych jednotiek. Pri ustanovení pravidiel vychádzajú z ustanovení tejto vyhlášky, prípadne ďalších predpisov. V pravidlách zabezpečia, aby sa

- a) uplatňovali pri zisťovaní použiteľného objemu mzdových prostriedkov organizačných jednotiek pripočítateľné sumy podľa § 10 ods. 6 písm. d), e) a g), pokiaľ sa uplatňujú pri zisťovaní použiteľného objemu mzdových prostriedkov výrobnjej hospodárskej jednotky (§ 10 ods. 7), a odpočítateľné sumy podľa § 10 ods. 8,
- b) vylučovali pri prepočte plánovaného objemu mzdových prostriedkov organizačných jednotiek z plnenia plánu rozhodujúceho ukazovateľa podľa § 10 ods. 4 sumy vyjadrujúce straty z

neakostnej práce a dodatkové odvody uložené pre porušenie cenových predpisov alebo na uplatnenie cenového znevýhodnenia alebo v dôsledku cenových opatrení, pokiaľ tieto odvody neovplyvňujú výšku rozhodujúceho ukazovateľa,

- c) prideliť prostriedky do fondu odmien organizačných jednotiek podľa ich nárokov a ak nemožno tieto nároky uspokojiť, podľa pomeru nárokov všetkých organizačných jednotiek k sume pridelených do fondu odmien výrobných hospodárskej jednotky podľa § 11 ods. 1,
- d) dopĺňali v závislosti od prevodu prostriedkov z fondu hmotnej stimulácie vývozu do fondu odmien výrobných hospodárskej jednotky aj fondy odmien organizačných jednotiek, ktoré sa podieľajú na zabezpečovaní vývozných úloh, a organizačné jednotky mali podľa ich podielu na výsledku výrobných hospodárskej jednotky vo vývoze vopred prislúbené najmenej 70% prostriedkov prevádzaných z fondu hmotnej stimulácie vývozu do fondu odmien výrobných hospodárskej jednotky,
- e) vykonávali opatrenia podľa § 12 v organizačných jednotkách, ktoré prekračujú mzdové prostriedky, aj keď výrobná hospodárska jednotka normatív alebo limit podľa § 9 ods. 2 neprekračuje; od týchto opatrení môže výrobná hospodárska jednotka upustiť, ak plne uspokojí nároky organizačných jednotiek, ktoré usporia mzdové prostriedky, na tvorbu ich fondu odmien prevodom prostriedkov z fondu odmien výrobných hospodárskej jednotky.

(2) Organizačné jednotky výrobných hospodárskej jednotky utvárajú fond odmien z prostriedkov, ktoré im výrobná hospodárska jednotka prevedie zo svojho fondu odmien [§ 11 ods. 3 písm. d)]; pritom sa postupuje podľa pravidiel ustanovených výrobnou hospodárskou jednotkou. Prostriedky fondu odmien používajú tieto organizačné jednotky obdobne podľa ustanovení § 11 ods. 3 písm. a), b), c) a e) a § 11 ods. 4 až 8.

(3) Organizačné jednotky vyplácajú z fondu odmien pracovníkom prémie alebo ich časť a žiakom odborných učilišť v období odborného rozvoja obdobné plnenia, ak tak rozhodne výrobná hospodárska jednotka.

(4) Mzdové prostriedky generálneho riaditeľstva výrobných hospodárskej jednotky, ktorá sa považuje na účely tejto vyhlášky za nadriadený orgán (§ 1 ods. 5), sa usmerňujú podľa tejto vyhlášky, prípadne ďalších predpisov s tým, že

- a) rozhodujúci a podmieňujúci ukazovateľ vyjadruje výsledky činnosti výrobných hospodárskej jednotky,
- b) opatrenia podľa § 12 ods. 1 sa uplatňujú pri prekročení mzdových prostriedkov generálneho riaditeľstva a opatrenia podľa § 12 ods. 1 písm. b) a c), tiež, ak nie sú dodržané normatívy a limity mzdových prostriedkov v úhrne za všetky organizácie (§ 9 ods. 4), ktoré sú zoskupené do výrobných hospodárskej jednotky; generálne riaditeľstvo nevyplatí okrem toho podiely na hospodárskych výsledkoch.

§ 14

Osobitné postupy pri usmerňovaní mzdových prostriedkov

(1) Ústredné orgány môžu po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí a Štátnou plánovacou komisiou alebo príslušným ministerstvom financií, cien a miezd a príslušnou plánovacou komisiou

- a) určiť pre hospodárske organizácie namiesto normatívu mzdových prostriedkov (§ 5 ods. 2) normatívu mzdových prostriedkov bez fondu odmien a normatívu fondu odmien, ak majú záujem zvýšiť závislosť mzdových prostriedkov od efektívnosti hospodárenia príslušných organizácií, alebo limit mzdových prostriedkov bez fondu odmien a normatívu fondu odmien, ak majú záujem vylúčiť pri príslušných organizáciách závislosť mzdových prostriedkov od objemu výroby alebo služieb (celkových výkonov) a podnecovať len záujem na efektívnosti hospodárenia;

- b) určiť pre hospodárske organizácie namiesto limitu mzdových prostriedkov (§ 5 ods. 2) limit mzdových prostriedkov bez fondu odmien a normatív fondu odmien na zachovanie závislosti mzdových prostriedkov od efektívnosti hospodárenia príslušných organizácií;
- c) určiť pre hospodárske organizácie k normatívu mzdových prostriedkov bez fondu odmien a k normatívu fondu odmien rozhodujúci ukazovateľ, a prípadne aj podmieňujúci ukazovateľ a prepočítacie koeficienty;
- d) použiť pri určení normatívu mzdových prostriedkov (§ 5 ods. 2) iný rozhodujúci ukazovateľ, než ktorý sa uplatňuje na tento účel v štátnom pláne;
- e) určiť pre hospodárske organizácie normatív mzdových prostriedkov alebo ich jednotlivých častí, ktorý nezahŕňa mzdové prostriedky vynakladané v súvislosti s uvádzaním nových kapacít do prevádzky, a vymedziť osobitne výšku týchto prostriedkov limitom;
- f) určiť pre organizácie k limitu mzdových prostriedkov rozhodujúci ukazovateľ, a prípadne aj podmieňujúci ukazovateľ a prepočítacie koeficienty;
- g) určiť pre organizácie samostatne limit ostatných osobných nákladov alebo limit niektorej ich časti, a prípadne aj k tomuto limitu rozhodujúci ukazovateľ a prepočítacie koeficienty;
- h) usmerňovať mzdové prostriedky generálneho riaditeľstva výrobnjej hospodárskej jednotky, ktorá sa považuje na účely tejto vyhlášky za nadriadený orgán (§ 1 ods. 5), v závislosti od výsledkov činnosti nielen výrobnjej hospodárskej jednotky, ale aj generálneho riaditeľstva ako samostatnej organizácie.

(2) Postup podľa odseku 1 môžu ústredné orgány uplatniť pri projektových a inžinierskych organizáciách a organizáciách výskumnej a vývojovej základne, ktoré sú v pôsobnosti federálnych ústredných orgánov tiež po dohode so Štátnou komisiou pre vedeckotechnický a investičný rozvoj a pri rozpočtových a príspevkových organizáciách tiež po dohode s Federálnym ministerstvom financií, a ak ide o ústredný orgán v pôsobnosti Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky tiež po dohode s príslušným ministerstvom financií, cien a miezd.

(3) Nadriadené orgány neurčia minimálny podiel fondu odmien z plánovaného objemu mzdových prostriedkov pre hospodárske organizácie, ktorým určia normatív fondu odmien. K normatívu fondu odmien nemusia tiež určiť podmieňujúci ukazovateľ.

(4) Pre rozpočtové organizácie, ktoré podliehajú systemizácii, určí príslušné ministerstvo financií alebo podľa jeho pokynov nadriadený orgán k limitu mzdových prostriedkov aj limit ostatných osobných nákladov a limit mzdových prostriedkov, ktoré môžu tieto organizácie použiť na základné mzdy vybraného okruhu pracovníkov (funkcií).

(5) Použitelným objemom mzdových prostriedkov v hospodárskych organizáciách, ktorým nadriadený orgán určí normatív alebo limit mzdových prostriedkov bez fondu odmien a normatív fondu odmien [odsek 1 písm. a) a b)], je súhrn

- a) prepočítaného objemu mzdových prostriedkov bez fondu odmien alebo plánovaného (neprepočítaného) objemu mzdových prostriedkov bez fondu odmien, ak nadriadený orgán určí hospodárskej organizácii limit týchto prostriedkov;
- b) prepočítaného fondu odmien;
- c) pripočítateľných súm;
- d) odpočítateľných súm.

(6) Použitelným objemom mzdových prostriedkov v organizáciách, ktorým nadriadený orgán určí k limitu mzdových prostriedkov rozhodujúci ukazovateľ [odsek 1 písm. f)], je súhrn

- a) prepočítaného objemu mzdových prostriedkov;

- b) pripočítateľných súm;
- c) odpočítateľných súm.

(7) Organizácie, ktorým nadriadený orgán určí samostatne limit ostatných osobných nákladov alebo limit niektorej ich časti [odsek 1 písm. g)], prepočítavajú plánovaný objem týchto nákladov alebo niektoré ich časti osobitne (oddelené od ďalších častí mzdových prostriedkov) v závislosti od plnenia plánu rozhodujúceho ukazovateľa a prepočítacích koeficientov, pokiaľ ich nadriadený orgán k limitu určí. Prepočítaný objem ostatných osobných nákladov alebo niektorej ich časti zahŕňajú do použiteľného objemu mzdových prostriedkov.

(8) Pri neplnení plánu rozhodujúceho alebo podmieňujúceho ukazovateľa kráti

- a) hospodárska organizácia plánovaný objem mzdových prostriedkov bez fondu odmien a plánovaný fond odmien samostatne a vždy najviac o osem percent;
- b) príspevková organizácia plánovaný objem mzdových prostriedkov tiež najviac o osem percent.

(9) Hospodárska organizácia, ktorá prepočítava plánovaný objem mzdových prostriedkov bez fondu odmien a fond odmien, vylúči podľa § 10 ods. 4 jednotlivé sumy z plnenia plánu rozhodujúceho ukazovateľa len pri prepočte plánovaného objemu mzdových prostriedkov bez fondu odmien.

TRETIA ČASŤ MZDOVÁ KONTROLA

§ 15

(1) Súčasťou riadenia miezd je plánovitá kontrola účinnosti a dodržiavania mzdových predpisov a ostatných opatrení, ktorými sa uskutočňuje mzdová politika (ďalej len „mzdová kontrola“). Mzdovú kontrolu vykonávajú v rámci svojej pôsobnosti organizácie, nadriadené orgány, Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí, príslušné ministerstvo financií, cien a miezd a ostatné ústredné orgány. Pri vykonávaní mzdovej kontroly postupujú podľa všeobecne platných zásad.⁸⁾

(2) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí, príslušné ministerstvo financií, cien a miezd, ostatné ústredné orgány a nadriadené orgány metodicky riadia mzdovú kontrolu, určujú jej zameranie a tiež postup pri plánovaní mzdovej kontroly a pri hodnotení jej výsledkov. Postup určujú tak, aby sa mzdová kontrola uskutočnila najmenej raz za tri roky v každej organizácii.

(3) Organizácie, nadriadené orgány a ústredné orgány hodnotia výsledky mzdovej kontroly a hodnotenie využívajú na zlepšenie vlastnej činnosti i činnosti podriadených organizácií a orgánov. O hodnotení podávajú organizácie správu nadriadenému orgánu, nadriadené orgány ústrednému orgánu a ústredné orgány Federálnemu ministerstvu práce a sociálnych vecí alebo príslušnému ministerstvu financií, cien a miezd.

§ 16

(1) Banka v rámci plnenia svojich ekonomických funkcií

- a) spoluzúčastňuje sa na zabezpečovaní vývoja miezd podľa zámerov štátneho plánu uplatňovaním svojich ekonomických nástrojov (úverov, úrokov); nimi ovplyvňuje použiteľný objem mzdových prostriedkov;
- b) následne kontroluje, či hospodárske a príspevkové organizácie dodržiavajú normatívy a limity mzdových prostriedkov; v prípadoch prekročenia mzdových prostriedkov (§ 9 ods. 2) uplatní voči organizácii úverové a úrokové sankcie; tieto sankcie môže uplatniť tiež, pokiaľ organizácia podľa jej zistenia nedodržiava ustanovenia druhej časti tejto vyhlášky.

(2) Banka zabezpečuje úlohy podľa odseku 1 voči organizačným jednotkám, ktoré sú zoskupené do výrobnjej hospodárskej jednotky, ak sa považujú na účely tejto vyhlášky za hospodársku organizáciu (§ 1 ods. 5). V ostatných prípadoch ich zabezpečuje, ak sa o tom dohodne s výrobnou hospodárskou jednotkou.

ŠTVRTÁ ČASŤ **SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

§ 17

Ak sa všeobecne záväznými predpismi neustanovuje inak, môže organizácia použiť svoje prostriedky (§ 2 ods. 1) na poskytnutie

- a) mzdy a náhrady mzdy a obdobných plnení len osobám, ktoré sú s ňou v pracovnom, služobnom alebo členskom pomere;
- b) iných odmien za prácu, prípadne obdobných plnení len osobám, ktoré sú s ňou v inom než pracovnom vzťahu;
- c) odmien za výsledky v socialistickom súťažení osobám, ktoré nie sú s ňou v pracovnom vzťahu, pokiaľ sa tieto osoby môžu zúčastňovať socialistického súťaženia, ktorého výsledky organizácia hodnotí;
- d) odmien členom komplexných racionalizačných brigád, aj keď s ňou nie sú v pracovnom vzťahu.

§ 18

Pri nedostatočnej tvorbe fondu odmien môžu organizácie rozhodnutie o konečnej výške úhrady prémie a odmien z tohto fondu odložiť, najneskôr však do schválenia ročnej účtovnej uzávierky za príslušný rok.

§ 19

(1) Na organizácie, pre ktoré vykonávajú prácu osoby z nápravno-výchovných zariadení a príslušníci vojenských útvarov a ktoré zahŕňali v roku 1984 a 1985 do mzdových prostriedkov sumy zodpovedajúce len základným mzdám za túto prácu, sa nevzťahujú v § 2 ods. 1 písm. d) poslednej vete za bodkočiarkou slová „osobami z nápravno-výchovných zariadení“, a to do času určeného nadriadeným ústredným orgánom po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí alebo príslušným ministerstvom financií, cien a miezd.

(2) Na hospodárske organizácie, ktoré používajú rozhodujúci ukazovateľ vyjadrený vo veľkoobchodných alebo nákupných cenách s výnimkou ukazovateľa vyjadreného v tarifách cestnej nákladnej dopravy, sa v prvom polroku 1989 nevzťahuje v § 7 ods. 3 prvá veta a v § 10 ods. 1 písm. a) slová „prepočítaného objemu mzdových prostriedkov alebo“ a slová „ak nadriadený orgán určí organizácii limit týchto prostriedkov“.

§ 19a

(1) Hospodárske organizácie rozdelia objem mzdových a ostatných osobných nákladov plánovaný na rok 1989 bez súm plánovaných na vybrané integračné akcie do jednotlivých štvrťrokov tak, aby podiely prvého a druhého štvrťroka neboli vyššie než skutočné podiely v rovnakých obdobiach roka 1987 upravené o vplyv rozdielu v počte platených dní. Skutočné podiely vypočítajú zo skutočného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov v roku 1987 a v prvom a druhom štvrťroku tohto roka bez súm zúčtovaných na výplatu na vybraných integračných akciách.

(2) Do použiteľného objemu mzdových prostriedkov zahŕňajú hospodárske organizácie za prvý štvrťrok roka 1989 štvrtinu a za prvý polrok roka 1989 polovicu odpočítateľnej sumy, ktorou je podľa § 10 ods. 8 písm. a) prekročenie mzdových prostriedkov za rok 1988.

(3) Hospodárske organizácie zmenia pre rok 1989 najdlhšie s účinnosťou od 1. apríla 1989 a pre rok 1990 s účinnosťou od začiatku tohto roka vnútorné mzdové predpisy pre uplatňovanie mzdových foriem tak, aby jednotlivé zložky miezd, ktoré sa podľa nich vyplácajú, zodpovedali plánovanému objemu mzdových a ostatných osobných nákladov, ak sa zahrňajú do týchto nákladov, a plánovanému fondu odmien (§ 7 ods. 1), ak sa poskytujú z tohto fondu. Pokiaľ organizácie uhrádzajú prémie a odmeny pracovníkov z fondu odmien, nemusia z ich okruhu vylučovať pracovníkov útvarov technickej kontroly.

(4) Hospodárske organizácie uhrádzajú v roku 1989 z fondu odmien podľa § 11 ods. 3 písm. a) a c) aj odmeny a prémie alebo časť prémie, na ktoré vznikol pracovníkom nárok podľa plnenia úloh (ukazovateľov, podmienok) do 31. decembra 1988. Pokiaľ si vytvorili ku koncu roka 1988 na výplatu týchto plnení rezervu v nákladoch, môžu sumu zodpovedajúcu nevyužitej rezerve previesť do fondu odmien a upraviť o túto sumu zostatok fondu odmien k začiatku roka 1989. Na úhradu týchto plnení použijú hospodárske organizácie prípadne aj sumu, ktorú si pridelia do fondu odmien v roku 1989 a ktorá je viazaná. Ak vo fonde odmien nemajú ku dňu výplaty dostatočnú sumu, môžu fond odmien prekročiť.

(5) Na výplatu podielov na hospodárskych výsledkoch a ročných odmien vedúcich pracovníkov za rok 1988 môžu hospodárske organizácie v roku 1989 použiť len sumu, ktorá im zostala vo fonde odmien k 31. decembru 1988 a ktorú nemuseli použiť na doplnenie finančných zdrojov (§ 11 ods. 6) alebo na úhradu odmien a prémie (časti prémie) ostatných pracovníkov.

(6) Za neoprávnené použitie fondu odmien sa nepovažuje jeho prekročenie v prípadoch

- a) povolených touto vyhláškou,
- b) zníženej tvorby fondu odmien oproti predchádzajúcemu obdobiu roka, pokiaľ organizácia pri tvorbe a použití fondu odmien v predchádzajúcom období dodržala ustanovenia § 11 tejto vyhlášky.

(7) Nadriadený orgán môže výnimočne povoliť hospodárskej organizácii rozdelenie objemu mzdových a ostatných osobných nákladov plánovaného na rok 1989 inak, než sa ustanovuje v odseku 1, ak bol skutočný objem týchto nákladov v prvom a druhom štvrtroku roka 1987 výrazne ovplyvnený neplnením úloh (ukazovateľov, podmienok) a vyššou chorobnosťou v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok na začiatku roka alebo tvorbou rezerv pre uskutočnenie druhej etapy programu zvýšenia ekonomickej účinnosti mzdovej sústavy v druhom polroku roka alebo pri projektových a inžinierskych organizáciách prechodným predĺžením obdobia (len v roku 1987 a prípadne v roku 1988) pre poskytovanie prémie.

§ 20

(1) Pri príprave, vydávaní a vykonávaní zásadných mzdových opatrení postupujú organizácie v súlade s predpismi, ktoré upravujú účasť odborových orgánov na úrovni organizácie v oblasti odmieňania.⁹⁾

(2) Výrobné hospodárske jednotky ustanovujú pravidlá usmerňovania mzdových prostriedkov a kontroly ich dodržiavania vo vnútri výrobných hospodárskych jednotiek a organizácie prevádzajú prostriedky do fondu odmien iných organizácií [§ 11 ods. 3 písm. e) a § 11 ods. 4 a § 13 ods. 2] s predchádzajúcim súhlasom príslušného odborového orgánu.

(3) Nadriadené orgány určujú normatívy a limity mzdových prostriedkov, minimálny podiel fondu odmien, rozhodujúce a podmieňujúce ukazovatele, prepočítacie koeficienty a tolerancie, utvárajú a používajú rozpisové rezervy, vykonávajú zmeny plánu miezd, hodnotia vývoj mzdových prostriedkov, uplatňujú opatrenia pri prekročení mzdových prostriedkov, metodicky riadia,

usmerňujú a koordinujú mzdovú kontrolu a prijímajú rozhodnutia podľa § 10 ods. 5 v spolupráci s príslušnými odborovými orgánmi.

(4) Ústredné orgány robia opatrenia podľa tejto vyhlášky v spolupráci s príslušnými odborovými orgánmi.

§ 21

(1) Nároky a povinnosti, ktoré vznikli podľa vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 143/1980 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce do 31. decembra 1985, sa posudzujú podľa nej.

(2) Zostatok fondu odmien k 31. decembru 1985, ktorý hospodárske organizácie nepoužijú na uspokojenie nárokov alebo na splnenie povinností, ktoré vznikli do 31. decembra 1985, viažu podľa § 11 ods. 5 písm. b). Tú časť zostatku, ktorú nepoužijú alebo neviažu podľa predchádzajúcej vety, použijú na doplnenie finančných zdrojov.

§ 22

Zrušujú sa:

1. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 143/1980 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce,
2. smernice Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí zo 17. januára 1983 č. 31-9333-3102 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov (reg. v čiastke 13/1983 Zb.) v znení smerníc z 30. decembra 1983 č. 31-7115-3102, 051283 (reg. v čiastke 12/1984 Zb.) a smerníc z 30. novembra 1984 č. 51-11853-3102, 230784 (reg. v čiastke 4/1985 Zb.),
3. § 4 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 159/1970 Zb. o poskytovaní odmien pri významných pracovných a životných výročiach,
4. úprava Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy z 11. decembra 1981 č. FMO1-1409/81 o usmerňovaní mzdových prostriedkov v spoločných poľnohospodárskych podnikoch a melioračných družstvách,
5. úprava Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy z 30. novembra 1983 č. FMO1-1491/83 o usmerňovaní mzdových prostriedkov v agrochemických podnikoch a melioračných družstvách,
6. smernice Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj zo 4. decembra 1980 č. 12 o usmerňovaní mzdových prostriedkov v samostatných projektových a inžinierskych organizáciách v znení smerníc z 25. marca 1981 č. 2 a smerníc Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj z 15. marca 1984 č. 1,
7. smernice Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj z 30. apríla 1981 č. 4 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v organizáciách výskumnej a vývojovej základne v znení smerníc Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj z 29. mája 1984 č. 2,
8. smernice Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky zo 16. septembra 1982 č. 221-7100/60 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v organizáciách riadených národnými výbormi (reg. v čiastke 10/1983 Zb.) v znení smerníc z 3. januára 1984 č. 221-7100/2,
9. smernice Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky z 28. októbra 1982 č. 321-7978 /82 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v organizáciách riadených národnými výbormi v znení smerníc z 19. januára 1984 č. 221-506/1984,
10. smernice Ústredného výboru Národného frontu Československej socialistickej republiky z 5. februára 1981 č. III/301/81 na uplatnenie vyhlášky č. 143/1980 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce v hospodárskych zariadeniach organizácií v ekonomickej pôsobnosti Národného frontu,

11. výnimky povolené podľa § 31 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 143/1980 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a odmieňaní práce.

§ 23

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1986.

Čl. II

Nároky a povinnosti organizácií vzniknuté do 31. decembra 1988 sa posudzujú podľa doterajších predpisov, pokiaľ sa neustanovuje v tejto vyhláške inak.

Minister:

Ing. M. Boďa v. r.

- 1) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 91/1974 Zb. o organizácii výrobných hospodárskych jednotiek a o ich štatútoch.
- 2) Náplň ukazovateľa určujú Jednotné metodické pokyny Štátnej plánovacej komisie, Federálneho ministerstva financií a Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj na vypracovanie návrhu päťročného plánu a päťročného rozpočtového výhľadu na roky 1986 až 1990 a návrhu vykonávacieho plánu a rozpočtu na rok 1986, prípadne príslušné opatrenia na za bezpečenie plánu.
- 3) Opatrenie vlády ČSSR č. 116/1982 Zb. na zabezpečenie a ďalšie zvyšovanie akosti výrobnej a podobnej hospodárskej činnosti schválené uznesením vlády ČSSR z 9. septembra 1982 č. 253 v znení opatrenia vlády ČSSR č. 39/1985 Zb. schváleného uznesením vlády ČSSR z 22. novembra 1984 č. 322.
- 4) Nariadenie vlády ČSSR č. 136/1973 Zb. o štátnom riadení v oblasti cien v znení nariadenia vlády ČSSR č. 72/1978 Zb. a č. 158/1980 Zb.
- 5) § 3 ods. 7 a 8 výnosu Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 30. decembra 1987 č. 51-37608-5116 o posilnení právomoci a zodpovednosti podnikov za uplatňovanie mzdových foriem (reg. v čiastke 1/1988 Zb.).
- 6) Výnos Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 22. decembra 1987 č. 313-35673-5118 o poskytovaní osobitných ročných odmien pracovníkom, ktorí pracujú s chemickými karcinogénmi (reg. v čiastke 1/1988 Zb.).
Úprava Federálneho ministerstva všeobecného strojárstva č. 1/1984 o mzdovom zvýhodnení pracovníkov vo výrobe a spracovaní výbušnín (reg. v čiastke 14/1984 Zb.).
Úprava Ministerstva priemyslu ČSR č. 1/1984 - ročné stabilizačné odmeny pracovníkov vo výrobe a spracovaní výbušnín.
Úprava Ministerstva priemyslu SSR č. 1/1984-E - mzdové zvýhodnenie pracovníkov pri výrobe a spracovaní výbušnín.
Smernice Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 10. augusta 1979 č. 316-1238/79-7315 o odmieňaní pracovníkov, ktorí v súvislosti s výkonom povolania vedú služobné cestné motorové vozidlá (reg. v čiastke 25/1979 Zb.).
- 7) § 114 ods. 4 Zákonníka práce.
- 8) Zásady kontroly v národnom hospodárstve a v štátnej správe schválené uznesením vlády ČSSR zo 14. apríla 1982 č. 108, uznesením vlády ČSR z 12. mája 1982 č. 139 a uznesením vlády SSR z 28. apríla 1982 č. 129 a uverejnené pod č. 66/1982 Zb.
Vyhláška č. 75/1959 Ú. l., ktorou sa vydávajú metodické pokyny pre kontrolnú činnosť.
- 9) § 123 Zákonníka práce.
Uznesenie IV. všeodborového zjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie z roku 1965 (príloha zákona č. 37/1959 Zb. o postavení závodných výborov základných organizácií Revolučného odborového hnutia).
Vyhláška Ústrednej rady odborov č. 43/1975 Zb., ktorou sa vydávajú smernice o právomociach odborových orgánov v súvislosti s organizáciou výrobných hospodárskych jednotiek a ich štatúty, schválené uznesením Predsedníctva ÚRO z 5. februára 1975.

